



FOTO: GEESJE ROTGERS

Minder strijd aan de uier

Dat het standaardkraamhok niet ideaal is, daar was varkenshouder Willie van Bommel jaren geleden al van overtuigd. Op het zeugenbedrijf in Liessel, dat hij samen met zijn vrouw Jeanet runt, waren er veel jonge biggen met beschadigde knietjes. Van alles werd geprobeerd, maar eigenlijk hielp niets. De kniebeschadigingen ontstonden doordat de dieren tijdens het zogen op de knieën moesten om de onderste spenen te bereiken. Volgens Van Bommels dierenarts Rudolf Raymakers (Veterinair Centrum Someren) was dit drinkgedrag onnatuurlijk, in de natuur drinken de biggen met gestrekte voorpoten. Ze krabbelen daarvoor een geultje in het zand. Dit bracht de varkenshouder op het idee om een potengeultje te maken in de vloer van het kraamhok. Dit gootje moest overigens heel precies worden geconstrueerd: het was alleen bedoeld voor biggen die aan de onderste rij spenen dronken. De 'drinkers' aan de bovenste rij mochten er niet in stappen, anders konden zij niet meer bij hun spenen komen. Een tweede reden waarom de spenen niet optimaal bereikbaar waren, betrof de ligging van de zeug. Op een vlakke of iets verhoogde vloer wijzen de spenen naar beneden. Dit belemmert de biggen bij het drinken aan de onderste rij. Bij zeugen in de natuur wijzen de spenen bij het zogen juist naar boven. Dat is veel idealer. De wilde zeug graaft zich daarvoor een beetje in, ze ligt dan in een ondiepe uitholling in het zand. Van Bommel holde daarop het ligbed van de zeugen ietwat uit, zodat het uierpakket wat meer ondersteuning krijgt. De spenen zijn nu beter bereikbaar voor de biggen. "Hierdoor is er minder strijd tussen de biggen om de spenen. Rust aan het uier vind ik erg belangrijk. De zeug blijft daardoor rustiger en langer liggen om de biggen te zogen."

Liever had Van Bommel het ijzerwerk achterwege gelaten, maar het kraamhok moest worden uitgerust met een leuning om de zeug steun te geven bij het gaan liggen. De onderste buis is verstelbaar, de zeug valt immers gedurende de kraamperiode af. En omdat de biggen groter worden, is ook de drinkruimte verstelbaar. Aan het begin van de zoogperiode hebben de biggen een vrije doorgang, later worden de afwijzers naar beneden gedraaid, zodat de zeug niet onder de box kan doorschuiven. Een volgend probleem van het standaardkraamhok betreft de temperatuur: voor de zeug is het al gauw te warm, voor pasgeboren biggen snel te koud. "In de natuur ligt het biggenest tegen de warme uier van de zeug aan", weet van Bommel. "Dat is de ideale plaats. Na de geboorte hoeft de jonge big maar een heel klein stukje af te leggen om het warme nest te bereiken." Doodliggers heeft Van Bommel weinig. De zeug ligt door het aangepaste ligbed rustig en lang, haast net als in de natuur. Verder werd er ook flink gesleuteld aan 'de grip' zodat de zeug niet uitglijdt. Of het kraamhok hiermee af is? "Nee, er zijn altijd verdere verbeteringen mogelijk. Ik heb geprobeerd het kraambed zoals dat in de natuur van zand is gemaakt, na te maken van ijzer. En ik heb gezien dat het op verschillende onderdelen beter werkt", aldus de varkenshouder. §